

VLAAMSE REGERING

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING ALS
MONUMENT, STADS- EN DORPSGEZICHT**

DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR,
GEZIN EN WELZIJN,

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, §1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 7 april 1993, 7 oktober 1993, 18 mei 1994, 11 januari 1995 en 12 januari 1995;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 20 januari 1993 en van 7 oktober 1993;

Gelet op het ministerieel besluit van 18 juli 1996 houdende vaststelling van de ontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 17 april 1997,

B E S L U I T :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976:

Wegens zijn historische en volkskundige waarde:

- als monument:

Kapel Onze-Lieve-Vrouw-ten-Donkere, gelegen te Sint-Amands, Hekkestraat + 15 : bekend ten kadaster:

Sint-Amands, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer 337B.

Art. 2.

De **historische** waarde wordt omschreven als volgt:

De Kapel van O.-L.-Vrouw ten Donkere in laat-gotische stijl uit het begin van de 17de eeuw, is één van de oudst bewaarde gebouwen van St.-Amands. Het gebruik van bak- en zandsteen voor constructies met een publiek karakter zoals kerken, kapellen, raadhuizen, hallen, enz. was, ook op het platteland, algemeen verspreid. De vormgeving van het eerder sobere gebouw sluit aan bij de gotische traditie die tot laat in de zeventiende eeuw werd toegepast. Zowel uit de grote hoogte als uit de inrichting en aankleding van het interieur, o.m. met een mooi uitgewerkt kruisribgewelf, blijkt het belang dat bij de oprichting aan deze kapel werd gehecht; de overvloedige offergiften lieten ook toe, in 1722 de kapel te verrijken met een in verhouding indrukwekkend barokaltaar, naar ontwerp van de vermaarde Antwerpse beeldhouwer Willem Ignatius Kerrickx (1682-1745).

Het gekleed O.-L.-Vrouwebeeld, dat ouder is dan het altaar zelf, heeft vooral een volkskundige waarde.

De twee lindebomen voor de kapel maken intrinsiek deel uit van het monument.

De **volkskundige** waarde wordt omschreven als volgt:

De devotie tot O.-L.-Vrouw, die hier vooral tegen allerlei oogziekten werd aangeropen, dateert van lang voor de bouw van de huidige kapel. Haar ligging aan de "wech naar Dendermonde", alsook haar omvang die heel wat aanzienlijker is dan die van de meeste wegkapellen, bevestigen het belang van de toen bestaande devotie; eveneens een onweerlegbaar bewijs vormen de offergiften, welke die van de parochiekerk ver overtroffen. Ook heden ten dage vervult de kapel nog een rol bij de jaarlijkse paardenzegening en ruitertrommegang, op de eerste zondag na 29 juni; deze festiviteiten zijn thans vooral een toeristische attractie, waarbij volkse gebruiken zoals bv. het maken van een zandtapijt nog steeds in ere worden gehouden.

Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorchriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

22 SEP. 1997

Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

Luc MARTENS.